Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0158

2023 ir 2024 m. ataskaitos dėl Sakartvelo

2025 m. liepos 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2023 ir 2024 m. Komisijos ataskaitų dėl Sakartvelo (2025/2024(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 30 d. Komisijos komunikatą „2024 m. komunikatas dėl ES plėtros politikos“ (COM(2024)0690) ir prie jo pridėtą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2024 m. ataskaita dėl Sakartvelo“ (SWD(2024)0697),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Gruzijos asociacijos susitarimą[1],

– atsižvelgdamas į Sakartvelo konstitucijos 78 straipsnį, kuriame reikalaujama imtis visų galimų priemonių, kad būtų užtikrinta visapusiška Sakartvelo integracija į ES ir NATO,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 20 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (ODIHR) rinkimų stebėjimo misijos galutinę ataskaitą dėl 2024 m. spalio 26 d. Sakartvele įvykusių parlamento rinkimų,

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 27 d. Tarybos išvadas dėl Sakartvelo ir 2024 m. gruodžio 17 d. išvadas dėl plėtros,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Sakartvelo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0110/2025),

A. kadangi 2023 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba suteikė Sakartvelui šalies kandidatės statusą su sąlyga, kad bus imtasi devynių 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos rekomendacijose nurodytų

---

[1] OL L 261, 2014 8 30, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.

veiksmų, visų pirma susijusių su reformomis demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių srityse;

B. kadangi nuo 2024 m. spalio 30 d., kai buvo paskelbta 2024 m. Komisijos ataskaita dėl Sakartvelo, padėtis šalyje reikšmingai pablogėjo, visų pirma dėl Sakartvelo vyriausybės veiksmų;

C. kadangi pastaraisiais metais Sakartvele blogėjo demokratijos padėtis, ypač nuo 2024 m. spalio 26 d. įvykusių parlamento rinkimų, kurie neatitiko tarptautinių demokratijos standartų ir Sakartvelo ESBO įsipareigojimų, o to pasekmė – neteisėtas parlamentas, kurį sudaro tik vienos politinės partijos „Kartvelų svajonė“ nariai; kadangi Rusija sistemingai kišasi į demokratinius procesus Sakartvele; kadangi per suklastotus rinkimus, be kita ko, buvo bauginami rinkėjai, perkami balsai ir priekabiaujama prie rinkimų stebėtojų;

D. kadangi 2024 m. lapkričio 28 d. Iraklis Kobachidzė paskelbė, jog Sakartvelas atidės stojimo derybų su ES pradžią ir nepriims ES finansinės paramos iki 2028 m. pabaigos, nepaisydamas šalies konstitucinio įsipareigojimo siekti integracijos į Europą ir faktiškai kenkdamas suvereniems Sakartvelo euroatlantiniams siekiams, kuriems tvirtai pritaria Sakartvelo žmonės;

E. kadangi dėl susirūpinimo dėl šalies krypties ir sprendimo stabdyti pastangas pradėti stojimo derybas visoje šalyje kilo plataus masto protestai ir protestuotojai reikalauja surengti naujus, laisvus ir sąžiningus rinkimus, grąžinti šalį į jos europinį kelią ir nutraukti politinį smurtą bei represijas, ištirti teisėsaugos institucijų prieš protestuotojus įvykdytus šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, patraukti už juos atsakomybėn ir paleisti politinius kalinius; kadangi protestai kiekvieną dieną be pertraukos tęsiasi nuo 2024 m. lapkričio 28 d.; kadangi 2025 m. visame Sakartvele labai padaugėjo proeuropietiškų protestų ir dešimtys tūkstančių piliečių dalyvauja demonstracijose prieš vyriausybės, kaip numanoma, inicijuojamą pokytį – atsisakyti integracijos į ES; kadangi šie savarankiškai organizuojami ir spontaniški protestai, kuriuose dalyvauja visi Sakartvelo visuomenės segmentai, išryškina tvirtą Sakartvelo žmonių įsipareigojimą puoselėti Europos vertybes ir demokratinį valdymą;

F. kadangi Sakartvelo valdžios institucijos, reaguodamos į taikius protestus, pradėjo precedento neturintį smurtinį susidorojimą su demonstracijų dalyviais, be to, *de facto* valdžios institucijos ėmėsi neteisėto jėgos naudojimo, kankinimų ir kitokio netinkamo elgesio; kadangi nuo 2024 m. lapkričio mėn. mažiausiai 62 asmenims pareikšti baudžiamieji kaltinimai dėl jų dalyvavimo proeuropietiškuose protestuose, o 54 asmenims toliau taikomas kardomasis kalinimas; kadangi pagal administracines procedūras sulaikyta daugiau kaip 500 žmonių, iš kurių, kaip pranešama, 300 buvo kankinami ar patyrė kitokį nežmonišką bei žeminantį elgesį ir mažiausiai 157 asmenų atveju matomi patirtų sunkių fizinių sužalojimų požymiai;

G. kadangi partijos „Kartvelų svajonė“ *de facto* valdžios institucijos pilietinei visuomenei ir nepriklausomai žiniasklaidai sistemingai taiko spaudimą, teisinius apribojimus ir imasi prieš jas fizinio smurto veiksmų; kadangi nuo 2024 m. lapkričio mėn. užfiksuoti mažiausiai 138 žiniasklaidos laisvės pažeidimų atvejai, susiję su proeuropietiškais protestais ar renginiais, ir valstybės represijas patyrė iš viso 174 žiniasklaidos specialistai; kadangi ne mažiau kaip 30 žurnalistų represijas patyrė ne kartą, įskaitant fizinius išpuolius, žalą profesinei įrangai, administracines baudas, baudžiamuosius kaltinimus ir teisinį priekabiavimą; kadangi šiuo metu žurnalistei Mzijai Amaglobeli taikomas kardomasis kalinimas pateikus suklastotus kaltinimus;

H. kadangi Sakartvelo valdžios institucijos restruktūrizuoja arba panaikina Sakartvelo valstybės tarnybos struktūras, atsakingas už proeuropietiškas reformas, ir masiškai atleidžia specialistus ir valstybės tarnautojus, ypač tuos, kurie kritikavo vyriausybės politiką, išreiškė proeuropietišką požiūrį ir pasmerkė smurtą prieš taikius demonstracijų dalyvius;

I. kadangi neteisėtas Sakartvelo parlamentas įsteigė laikinąją parlamentinę 2003–2012 m. laikotarpio, kai šaliai vadovavo prezidentas Micheilas Saakašvilis ir atvėrė galimybes Sakartvelo euroatlantiniams užmojams įgyvendinti, režimo ir politinių veikėjų veiklos tyrimų komisiją; kadangi ši komisija yra politinių oponentų, ypač opozicijos judėjimų lyderių, tolesnio persekiojimo priemonė; kadangi nuo vadinamosios parlamentinės komisijos įsteigimo politinė padėtis Sakartvele smarkiai pablogėjo dėl žinomų opozicijos politinių lyderių, įskaitant Zurabą Džaparidzę, Mamuką Chazaradzę, Badrį Džaparidzę, Giorgį Vašadzę, Niką Gvaramiją ir Niką Meliją, savavališkų sulaikymų, teisminio persekiojimo ir nuteisimo remiantis politiškai motyvuotais kaltinimais;

J. kadangi, siekdama išlaikyti ir toliau stiprinti valdžią, valdančioji partija „Kartvelų svajonė“ vienašališkai ir be konsultacijų priėmė savivaldybių rinkimų sistemos pakeitimus ir jie bus taikomi per 2025 m. spalio mėn. vyksiančius miestų tarybų rinkimus; kadangi Europos Tarybos Venecijos komisija rekomendavo panaikinti šiuos pakeitimus, o pagrindinių opozicinių partijų lyderiai paskelbė, kad jų partijos nedalyvaus šiuose rinkimuose; kadangi Centrinės rinkimų komisijos formavimo proceso reformos dar labiau pakenkia rinkimų sąžiningumui, apriboja piliečių dalyvavimą ir mažina stebėtojų bei žiniasklaidos galimybes veiksmingai stebėti rinkimų procesą;

K. kadangi, nepaisant pažangos kuriant lygiateisiškesnę ir įtraukesnę visuomenę, išlieka giliai įsišaknijusi nelygybė ir stereotipai, lemiantys didelį smurto dėl lyties lygį, didelius asmenų su negalia apribojimus ir smurtą bei priekabiavimą prieš LGBTI bendruomenę; kadangi dėl nesaugumo namuose daugelis LGBTI asmenų nusprendžia bėgti iš šalies; kadangi Sakartvelo teisinė iššaginimo apibrėžtis neatitinka Stambulo konvencijoje nustatytų standartų;

Sakartvelo integracijos į ES sustabdymas

1. pakartoja, kad solidarizuojasi su Sakartvelo žmonėmis ir tvirtai remią jų legitimius europinius ir euroatlantinius siekius bei norą gyventi klestinčioje ir demokratinėje šalyje – jie išreiškiami masiniuose protestuose, kurie tęsiasi, nepaisant brutalių valdžios institucijų represijų; ir toliau yra pasirengęs padėti Sakartvelo žmonėms pasiekti šiuos tikslus; griežtai smerkia smurtines represijas, savavališką ir politiškai motyvuotą sulaikymą be pakankamo teisinio pagrindo ir, kaip pranešama, sisteminį taikių protestuotojų, pilietinės visuomenės veikėjų, politinių oponentų ir žiniasklaidos atstovų kankinimą; reikalauja, kad Sakartvelo valdžios institucijos susilaikytų nuo jėgos naudojimo, paisytų susirinkimų ir saviraiškos laisvės ir panaikintų neseniai priimtus itin griežtus teisės aktus, kuriais siekiama slopinti visuomenės protestus, visų pirma taikant nepaprastai dideles baudas; reiškia ypač didelį susirūpinimą dėl augančio politinių kalinių skaičiaus ir pakartoja savo raginimą nedelsiant besąlygiškai juos visus paleisti; ragina veiksmingai ir patikimai ištirti visus smurtinius veiksmus, o už tai atsakingus asmenis patraukti atsakomybėn; reiškia susirūpinimą dėl nepakankamo teisminių institucijų nepriklausomumo, nes aukšto rango teisėjai, turintys ryšių su partija „Kartvelų svajonė“, prižiūri politiškai motyvuotus teismo procesus prieš taikius protestuotojus ir vyriausybės kritikus;

2. labai apgailestauja dėl to, kad valdančioji partija „Kartvelų svajonė“ nepasinaudojo Sakartvelui, kaip šaliai kandidatei, suteikta istorine galimybe tęsti savo Europos integracijos kelią, pažymėdamas, kad Europos integraciją toliau remia didžioji gyventojų dauguma; primena, kad šalies kandidatės statusas Sakartvelui buvo suteiktas abejotinas aplinkybes aiškinant šalies naudai, nepaisant to, kad partijos „Kartvelų svajonė“ vyriausybės pradėtų veiksmų kryptis jau kėlė susirūpinimą ir šie veiksmai vis labiau prieštaravo Europos vertybėms ir demokratiniams principams; pabrėžia, kad Sakartvelas valdant partijai „Kartvelų svajonė“ nepadarė pažangos įgyvendindamas Komisijos nurodytų devynių veiksmų pagrindines nuostatas ir iš esmės net žengė atgal, nors valdžios institucijos teigia priešingai; pabrėžia, kad Sakartvelo integracijos į ES procesas buvo faktiškai sustabdytas dėl šalyje toliau prastėjančios demokratijos padėties ir suklastotų 2024 m. spalio mėn. parlamento rinkimų – tai buvo aiškus lūžio taškas pereinant prie autoritarinio režimo, vėlesnio neteisėto valstybės institucijų ir demokratinių apsaugos priemonių užvaldymo ir įvairių priimtų antidemokratinių teisės aktų, kurie prieštarauja ES pamatinėms vertybėms bei principams; pritaria 2024 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadoms, kad, jei nebus apgręžta dabartinė veiksmų eiga, iškils grėsmė Sakartvelo keliui į ES, ir primygtinai ragina partiją „Kartvelų svajonė“ grįžti prie demokratinių reformų ir euroatlantinės integracijos krypties;

3. apgailestauja dėl to, kad nuo 2024 m. gruodžio mėn. atleista apie 700 valstybės tarnautojų dėl jų dalyvavimo proeuropietiškuose

protestuose arba paramos jiems; pabrėžia, kad tokie atsakomieji veiksmai mažina visuomenės pasitikėjimą demokratinėmis institucijomis, pažeidžia saviraiškos ir asociacijų laisvę ir stiprina autoritarines dabartinio režimo tendencijas; ragina Sakartvelo valdžios institucijas laikytis darbo teisės standartų ir leisti valstybės tarnautojams registruoti profesinę sąjungą, kad jie būtų apsaugoti nuo nepagrįsto jų darbuotojų teisių apribojimo; reiškia susirūpinimą dėl didėjančios politinės įtakos skiriant valstybės tarnautojus ir ragina panaikinti 2024 m. gruodžio mėn. priimtus Įstatymo dėl valstybės tarnybos pakeitimus, kuriais panaikinama taisyklė, kad skiriant valstybės tarnautojus privaloma surengti konkursą, ir vietoj to viešųjų institucijų vadovams suteikiami įgaliojimai tiesiogiai skirti tarnautojus; pakartoja, kad šie pakeitimai kelia nerimą dėl nukrypimo nuo sėkmingos valstybės tarnybos reformos, kurią Sakartvelas įgyvendino pagal ES ir Sakartvelo asociacijos susitarimą, ir ragina juos panaikinti;

4. pabrėžia, kad reikia nedelsiant atlikti išsamų ES politikos Sakartvelo atžvilgiu auditą, atsižvelgiant į vis blogėjančią demokratijos padėtį ir vis labiau represinę politinę bei teisėkūros aplinką, kuri reiškia regresą daugelio Sakartvelo demokratinių laimėjimų ir sėkmingų ES reformų srityje, iš esmės silpnina demokratines institucijas bei toliau tvirtina valdžią valdančiosios partijos rankose; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją peržiūrėti ES ir Sakartvelo asociacijos susitarimo įgyvendinimą, atsižvelgiant į tai, kad akivaizdžiai pažeisti Sakartvelo įsipareigojimai dėl 2 straipsnyje įtvirtintų bendrųjų principų, tiksliau, dėl pagarbos demokratijos principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms; pakartoja, kad dėl šių įsipareigojimų nevykdymo gali būti taikomas sąlyginis ekonominio bendradarbiavimo ir minėtu susitarimu suteikiamų privilegijų sustabdymas; atsižvelgdamas į akivaizdų 2 straipsnyje nustatytų principų pažeidimą, ragina taikyti ES ir Sakartvelo asociacijos susitarimo 422 straipsnį, susijusį su įsipareigojimų nevykdymu;

5. apgailestauja dėl to, kad aukšto rango valdančiosios partijos pareigūnai, parlamento nariai ir vyriausybei palanki žiniasklaida reguliariai skleidžia manipuliatyvius naratyvus, dezinformaciją ir sąmokslo teorijas apie ES, jos valstybes nares, lyderius ir politikus, taip pat apie Europos integraciją; pabrėžia, kad valdančiosios partijos režimas toliau skleidžia savo tikslingai apgaulingą ir dviprasmišką diskursą, kurstydamas tam tikros Sakartvelo visuomenės dalies melagingą įsitikinimą, kad jis toliau pritaria Europos integracijai; apgailestauja dėl to, kad žiniasklaidą ir informacinę aplinką slopina ir joje dominuoja televizijos ir žiniasklaidos priemonės, kurias remia partija „Kartvelų svajonė“ ir kurios skleidžia melagingus naratyvus apie integraciją į ES, imituodamos ir skleisdamos Rusijos įkvėptą propagandą bei sudarydamos palankesnes sąlygas visuomenės poliarizacijai;

6. atkreipia dėmesį į Bidzinos Ivanišvilio ir kitų pareigūnų bei politinių lyderių, įskaitant Iraklį Kobachidzę, Šalvą Papuašvilį, Vachtangą

Gomelaurį, Tbilisio merą ir partijos „Kartvelų svajonė“ generalinį sekretorių Kachą Kaladzę bei buvusį partijos „Kartvelų svajonė“ pirmininką Iraklį Garibašvilį, atsakomybę už politinio proceso Sakartvele degradaciją sudarant sąlygas blogėti demokratijos padėčiai, o dėl to konsoliduojama autokratinė valdžia, ir veikiant prieš šalies konstitucinį euroatlantinės integracijos tikslą; todėl ragina Bidzinai Ivanišviliui, jo šeimos nariams ir jo įmonėms nedelsiant pritaikyti tikslines asmenines sankcijas ir ragina ES, bendradarbiaujant su kitomis jurisdikcijomis, visų pirma Jungtine Karalyste, įšaldyti jo finansinį turtą; primena Vengrijos ir Slovakijos vyriausybėms apie lojalaus bendradarbiavimo principą, pagal kurį reikalaujama, kad valstybės narės nesiimtų jokių priemonių, kurios galėtų trukdyti siekti ES tikslų; todėl primygtinai ragina Vengrijos ir Slovakijos vyriausybes suderinti savo užsienio politiką su ES pozicijomis bei principais ir nebevetuoti sankcijų taikymo asmenims, atsakingiems už demokratijos nuosmukį Sakartvele ir represijas prieš teisėtai protestuojančius asmenis; smerkia vienašalius Vengrijos vyriausybės veiksmus, kuriais siekiama suteikti legitimumą partijai „Kartvelų svajonė“;

Tolesnis demokratijos ir teisinės valstybės padėties blogėjimas ir autokratinis valdžios konsolidavimas

7. pakartoja savo poziciją, kad dabartinę politinę ir konstitucinę krizę Sakartvele galima išspręsti tik surengus naujus parlamento rinkimus; jie turi būti surengti per artimiausius keletą mėnesių tinkamesnėje rinkimų aplinkoje, o kad būtų užtikrintas iš tiesų sąžiningas, laisvas ir skaidrus procesas – toks, kuris atspindėtų tikrąją žmonių valią, juos turi prižiūrėti nepriklausoma ir nešališka rinkimų administracija bei stebėti kruopštūs tarptautiniai ir nepriklausomi šalies stebėtojai;

8. pabrėžia, kad nepripažįsta save po suklastotų 2024 m. spalio 26 d. įvykusių parlamento rinkimų pasiskyrusių partijos „Kartvelų svajonė“ įsteigtų valdžios institucijų ir kad mano, jog Sakartvelas yra valstybė, kurią užvaldė neteisėtas partijos „Kartvelų svajonė“ režimas; todėl atmeta visus sprendimus, kuriuos priėmė šalies kontrolę perėmęs organas, pvz., skubiai priimtus Administracinių nusižengimų kodekso, Baudžiamojo kodekso bei Susirinkimų ir manifestacijų įstatymo pakeitimus; apgailestauja dėl to, kad po suklastotų rinkimų suformuotas Sakartvelo parlamentas yra vienpartinis, o tai yra nesuderinama su pliuralistine parlamentine demokratija bei standartais, kurių tikimasi iš ES šalies kandidatės; palankiai vertina tai, kad Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje partijos „Kartvelų svajonė“ kredencialai buvo atmesti, o tai lėmė Sakartvelo delegacijos pasitraukimą;

9. smerkia nuolatinius valdančiosios partijos „Kartvelų svajonė“ bandymus persekioti politinius oponentus, įskaitant jų neteisėtą areštą ir sulaikymą, grasinimus jiems ir fizinius išpuolius prieš juos; pakartoja savo raginimą nutraukti politiškai motyvuotus priešiškus

veiksmus, gerinti politinę aplinką ir stiprinti pasitikėjimą bei įvairių partijų dialogą;

10. smerkia neteisėtą partijos „Kartvelų svajonė“ vadovaujamo *de facto* Sakartvelo parlamento tyrimų komiteto vykdomą neteisėtą politinių oponentų persekiojimą, neproporcingai nukreiptą prieš vyriausybės, kuri kadenciją baigė prieš daugiau nei dvylika metų, veiksmus; atkreipia dėmesį į politinį tokių tyrimų pobūdį ir pažymi, kad partija „Kartvelų svajonė“ yra valdžioje nuo 2012 m., tačiau tyrimų komitetą ji įsteigė tuo pačiu metu, kai bandė uždrausti tikras opozicines partijas; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tyrimo komiteto pirmininkės Tėjos Culukiani pareiškimus, kuriais skleidžiami Rusijos naratyvai; kuo griežčiausiai smerkia Zurabo Džaparidzės, Mamukos Chazaradzės, Badrio Džaparidzės, Giorgio Vašadzės, Nikos Melijos, Nikos Gvaramijos ir kitų opozicijos politikų suėmimą ir nuteisimą remiantis politiškai motyvuotais kaltinimais ir mano, kad šie asmenys yra politiniai kaliniai;

11. reiškia didelį susirūpinimą dėl neseniai paskelbtų valdančiosios partijos „Kartvelų svajonė“ vadovų pareiškimų, kuriuose užsimenama apie jų ketinimą opozicijos partijas, visų pirma partiją „Jungtinis nacionalinis judėjimas“, paskelbti prieštaraujančiomis Konstitucijai; primena, kad partija „Jungtinis nacionalinis judėjimas“ atliko pagrindinį vaidmenį inicijuojant Sakartvelo Europos integracijos procesą ir siekiant pažangos jame; atkreipia dėmesį į panašumus tarp partijos „Kartvelų svajonė“ *de facto* valdžios institucijų ir dabartinio Kremliaus režimo veiksmų – pastarasis įtvirtino savo valdžią opozicijos partijas paskelbdamas esančias už įstatymo ribų; smerkia 2025 m. gegužės 13 d. priimtą organinio įstatymo dėl piliečių politinių asociacijų ir įstatymo dėl Konstitucinio Teismo pakeitimo, kuriuo Konstituciniam Teismui būtų suteikti įgaliojimai veiksmingai ir savavališkai uždrausti visas opozicines partijas, projektą;

12. tvirtai pakartoja savo reikalavimą nedelsiant paleisti buvusį prezidentą Micheilą Saakašvilį dėl humanitarinių priežasčių – siekiant leisti jam gauti būtiną gydymą užsienyje; pabrėžia, kad Sakartvelo valdžios institucijos yra visiškai atsakingos už jo sveikatą bei gerovę ir, jei jam bus padaryta žala, jos privalės prisiimti už tai atsakomybę; be to, ragina partijos „Kartvelų svajonė“ valdomas valdžios institucijas užtikrinti, kad Europos Parlamento nariams būtų suteikta galimybė netrukdomiems susitikti su Micheilu Saakašviliu;

13. pabrėžia, kad vienpartinio parlamento ir jo paskirto prezidento legitimumas neturėtų būti pripažįstamas tol, kol Sakartvelo politiniame kurse neįvyks konkrečių pokyčių ir nebus surengti nauji laisvi ir sąžiningi parlamento rinkimai; ragina ES ir valstybių narių atstovus bei parlamentų narius susilaikyti nuo susitikimų su režimo atstovais, visų pirma su dabartiniu *de facto* prezidentu; toliau pripažįsta Salomę Zurabišvili teisėta Sakartvelo prezidente ir

Sakartvelo žmonių atstove; giria jos pastangas taikiai sugrąžinti šalį į demokratinį ir europinį vystymosi kelią;

14. atkreipia dėmesį į tai, kad po to, kai 2024 m. gruodžio mėn. buvo priimti nauji Sakartvelo organinio įstatymo ir rinkimų kodekso pakeitimai, artėjantys vietos savivaldos rinkimai 2025 m. rudenį vyks blogėjančioje teisinėje aplinkoje ir vis dažnesnių Sakartvelo režimo vykdomų politinių represijų bei politinių oponentų persekiojimo sąlygomis; mano, kad dabartinėmis politinėmis ir teisinėmis sąlygomis vietos savivaldos rinkimai kelia didžiulių iššūkių bet kuriam potencialiam dalyviui, kuris tikisi laisvos ir teisingos konkurencijos, ir kad, be to, save pasiskyrusios valdžios institucijos pasinaudos tokiu dalyvavimu kaip naujo status quo pripažinimu; mano, kad šie artėjantys rinkimai nesuteikia galimybės atspindėti Sakartvelo gyventojų demokratinio pasirinkimo, nebent įkalinti ir sulaikyti politinės opozicijos lyderiai būtų paleisti ir rinkimai būtų surengti tinkamesnėje rinkimų aplinkoje, o kad būtų garantuotas iš tiesų sąžiningas, laisvas ir skaidrus procesas, rinkimus turi prižiūrėti nepriklausoma ir nešališka rinkimų administracija ir stebėti kruopštūs tarptautiniai stebėtojai;

15. griežtai smerkia tai, kad tam tikrais priimamais pagal Rusijos pavyzdį parengtais ribojamaisiais teisės aktais, be kita ko, dėl užsienio įtakos skaidrumo, grasinimais ir stigmatizavimu valdžios institucijos toliau sąmoningai griauna aktyviai Sakartvelo pilietinei visuomenei reikalingą aplinką; griežtai smerkia naują teisėkūros iniciatyvą, pagal kurią reikalaujama vyriausybėje registruoti visas pilietinės visuomenės organizacijų dotacijas ir užsienio paramos teikėjai, norėdami išmokėti dotacijas vietos organizacijoms, įpareigojami gauti vykdomosios valdžios pritarimą; apgailestauja dėl neseniai priimto valdžios institucijų sprendimo įšaldyti sutelktinio finansavimo iniciatyvų ir kampanijų, kuriomis remiami politiniai kaliniai bei jų šeimos, banko sąskaitas; ragina valdžios institucijas nedelsiant nutraukti pilietinės visuomenės atstovų, politinių lyderių, pilietinių aktyvistų, žurnalistų ir žiniasklaidos darbuotojų bauginimą, grasinimus jiems, politiškai motyvuotą persekiojimą ir fizinius išpuolius prieš juos Sakartvele; smerkia savavališką ir nepagrįstą atsisakymą leisti keliems Europos žurnalistams atvykti į Sakartvelą; pakartoja savo raginimą nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Mzią Amaghlobeli ir panaikinti visus jai pateiktus politiškai motyvuotus kaltinimus, išreikšdamas didelį susirūpinimą dėl jos kritinio regėjimo pablogėjimo sulaikymo metu ir primygtinai ragindamas skubiai suteikti galimybę gauti patikimą medicininę priežiūrą;

16. smerkia tai, kad neseniai be tinkamų viešų konsultacijų priimti teisės aktai, kuriais sudaromos sąlygos tolesniam politiniam persekiojimui, apribojama teisė rinktis į susirinkimus ir dar labiau sumažinama pilietinės visuomenės, nepriklausomos žiniasklaidos bei opozicijos erdvė laisvai veikti, įskaitant pagal Rusijos pavyzdį parengtą įstatymą dėl užsienio agentų, įstatymo dėl valstybės tarnybos pakeitimus, įstatymo dėl dotacijų pakeitimus, Užsienio agentų registracijos aktą,

taip pat naujus ribojamuosius įstatymo dėl transliavimo pakeitimus; ragina Sakartvelo valdžios institucijas panaikinti šiuos teisės aktų pakeitimus; pabrėžia, kad partijos „Kartvelų svajonė“ politinė veikla, įskaitant jos pozicijų strategišką suderinimą su Rusijos Federacija ir paspartintą autoritariniams režimams būdingų priemonių priėmimą, atspindi tokius pokyčius pačioje Rusijoje; reiškia susirūpinimą dėl naujausios prieš nevyriausybines organizacijas (NVO) nukreipto puolimo bangos ir tam tikrų valstybės institucijų, pvz., Kovos su korupcija biuro, reikalavimo NVO per tris darbo dienas pateikti išsamią pastarųjų pusantrų metų finansinę, teisinę ir veiklos informaciją; pabrėžia, kad šis reikalavimas yra specialiai pateiktas taip, kad būtų neįmanoma jo įgyvendinti, todėl kyla pavojus, kad bus paralyžiuotas tikslingai pasirinktų organizacijų darbas ir sustabdyta jų veikla;

17. giria Sakartvelo pilietinę visuomenę už jos pastaraisiais mėnesiais atliktą darbą: ji teikė nemokamą teisinę pagalbą, dokumentavo šiukščius žmogaus teisių pažeidimus ir ėmėsi vadovaujamo vaidmens bylinėjantis nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu, kad būtų užtikrintas teisingumas ir atsakomybė besitęsiant išpuoliams, kriminalizuojant pilietinę erdvę ir vykstant dezinformacijos apie pilietinės visuomenės darbą kampanijoms;

18. pabrėžia, kad skubiai reikia paremti Sakartvelo pilietinę visuomenę ir nepriklausomą žiniasklaidą, atsižvelgiant į didėjančias represijas ir JAV tarptautinio vystymosi agentūros (USAID) veiklos sustabdymą, todėl prašo Komisijos padidinti ir toliau nedelsiant išmokėti finansinę paramą; ragina pritaikyti ES finansavimo mechanizmus, kad būtų atsižvelgta į poreikius, atsirandančius priešiškesnėje ir antidemokratinėje aplinkoje, ir perskirstyti lėšas siekiant tiesiogiai remti pilietinės visuomenės organizacijas, nepriklausomą žiniasklaidą ir žmogaus teisių gynėjus; atsižvelgdamas į tai, taip pat pabrėžia, kad valstybės narės turėtų būti pasirengusios priimti ir remti Sakartvelo pilietinės visuomenės organizacijas bei nepriklausomos žiniasklaidos priemones, kad jos galėtų tęsti savo darbą egzilyje;

19. pabrėžia, kad partija „Kartvelų svajonė“ atmeta ne tik Sakartvelo integraciją į ES, bet ir apskritai tarptautinę žmogaus teisių teisę ir demokratinius standartus, kartu sparčiai žengdama neigiama kryptimi, kuria anksčiau stebėjome žengiant Rusiją; yra ypač susirūpinęs dėl to, kad tai darys tolesnį grandininį poveikį moterų, mažumų, migrantų, asmenų su negalia, LGBTI asmenų, žemiau skurdo ribos gyvenančių asmenų ir kitų pažeidžiamų ar nepalankioje padėtyje esančių grupių teisėms ir gerovei; griežtai smerkia tai, kad 2024 m. spalio mėn. Sakartvelo parlamentas priėmė prieš LGBTI asmenis nukreiptus teisės aktus, kurie atspindi autoritarinę, pagal Rusijos pavyzdį parengtą politiką ir pažeidžia ES pagrindinių teisių chartiją, ir ragina juos panaikinti; ragina atkurti lyčių kvotas, kurias Sakartvelo parlamentas panaikino 2024 m. balandžio mėn.; ragina ES valstybes nares, nagrinėjant prieglobsčio prašymus, tinkamai

atsižvelgti į tai, kad Sakartvele šiuo metu taikomi vieni iš labiausiai represinių prieš LGBTI asmenis nukreiptų įstatymų Europoje; yra susirūpinęs dėl etninių ir religinių mažumų apsaugos Sakartvele trūkumo;

20. pakartoja, kad priemonės, kurių iki šiol ėmėsi ES reaguodama į akivaizdų demokratijos padėties blogėjimą ir ankstesnių įsipareigojimų išsižadėjimą, neatspindi padėties Sakartvele rimtumo ir jos visame regione sukeltų pasekmių; apgailestauja dėl to, kad nebuvo imtasi proaktyvių priemonių ir kad Taryba ir Komisija apskritai reagavo ribotai ir pavėluotai; pabrėžia, kad valstybių narių vieningumo nebuvimas neturėtų trukdyti tiems, kurie nori imtis tinkamų ir veiksmingų priemonių, tų priemonių imtis; ragina ES vadovus skubiai sutelkti bendramintes valstybes nares, kad būtų imtasi koordinuotų veiksmų ir taip įveiktos politinės kliūtys priimti ES masto sankcijas;

21. ragina ES ir jos valstybes nares pradėti taikyti koordinuotas dvišales asmenines sankcijas pagrindiniams partijos „Kartvelų svajonė“ politiniams lyderiams, pareigūnams ir administravimo, verslo ir žiniasklaidos įstaigose, teisingumo sistemoje, teisėsaugos agentūrose bei rinkimų komisijoje veikiantiems režimo rėmėjams, kurie yra atsakingi už demokratijos padėties blogėjimą, rinkimų klastojimą, žmogaus teisių pažeidimus ir politinių oponentų bei aktyvistų persekiojimą; be to, ragina taikyti sankcijas ir vidurinio ir žemesnio lygmens valstybės pareigūnams, atsakingiems už represinių priemonių, nukreiptų prieš režimo oponentus, įgyvendinimą, tol, kol bus tinkamai atkurta Sakartvelo demokratija; palankiai vertina Lietuvos, Estijos, Latvijos, Čekijos, Vokietijos ir Lenkijos, taip pat tokių bendraminčių partnerių, kaip Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinė Karalystė, Kanada ir Ukraina, nustatytas dvišales sankcijas ir ragina kitas ES valstybes nares sekti jų pavyzdžiu; ragina apsvarstyti tolesnes ribojamąsias priemones, pvz., atjungimą nuo SWIFT sistemos arba sektorines sankcijas, kuriomis būtų siekiama nutraukti partijos „Kartvelų svajonė“ režimo finansinių srautų ir pajamų šaltinių veikimą;

22. palankiai vertina Tarybos sprendimą reaguojant į Sakartvele nuolat vykstančius neigiamus pokyčius visų pirma sustabdyti bevizio režimo taikymą Sakartvelo diplomatams ir pareigūnams; pakartoja savo raginimą Komisijai ir Tarybai persvarstyti Sakartvelo bevizio režimo statusą, numatant galimybę jį sustabdyti, jei dėl valdančiosios partijos veiksmų nebus laikomasi atitinkamų demokratinio valdymo ir laisvių kriterijų bei standartų; pabrėžia, kad partija „Kartvelų svajonė“ yra visiškai atsakinga už bet kokias pasekmes, kylančias dėl bevizio režimo, taikomo Sakartvelo piliečiams, galimo sustabdymo; pabrėžia, kad bevizio režimo taikymas yra svarbus, be kita ko, Sakartvelo pilietinės visuomenės veikėjams, žmogaus teisių aktyvistams ir žurnalistams, kad jie galėtų vykti į ES ne tik tam, kad praneštų Europos subjektams apie įvykius Sakartvele, bet ir turėtų

galimybę greitai išvykti iš šalies, nes daugelis jų susiduria su valdžios institucijų vykdomu politiniu persekiojimu;

Užsienio politikos klausimų suderinimas

23. apgailestauja dėl to, kad partija „Kartvelų svajonė“ naikina per dešimtmečius pasiektą pažangą siekiant demokratijos, teisinės valstybės ir euroatlantinės integracijos, taip pat ardo gerus santykius su sąjungininkais, rėmusiais Sakartvelą per visą procesą; apgailestauja dėl to, kad Sakartvelas nepadarė pažangos įgyvendindamas ES rekomendacijas dėl užsienio, saugumo ir gynybos politikos ir kad Sakartvelo politikos suderinimo su ES bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) lygis tebėra neįtikėtinai žemas, t. y. siekia 49 proc., o tai rodo nepakankamą jo įsipareigojimą siekti Europos integracijos; pabrėžia, kad siekiant pažangos stojimo į ES procese reikia visiško suderinimo su ES BUSP – tokie lūkesčiai taikomi visoms šalims kandidatėms; apgailestauja dėl to, kad Sakartvelas nedalyvauja ES krizių valdymo misijose ir operacijose pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką; apgailestauja dėl to, kad Sakartvelo užsienio politikos skirtumai veda link saviizoliacijos ir kad represinis partijos „Kartvelų svajonė“ režimas didina nestabilumą Pietų Kaukazo regione ir Juodojoje jūroje;

24. pažymi, kad Sakartvelas, vadovaujamas dabartinės vyriausybės, juda tokia linkme, dėl kurios jam kyla pavojus tapti šalimi Rusijos vasale, kaip yra Baltarusijos atveju; apgailestauja dėl to, kad tuo metu, kai demokratinis pasaulis tvirtai remia Ukrainą Rusijos Federacijai vykdant neišprovokuotą agresijos karą, dabartinės Sakartvelo valdžios institucijos vis labiau derinasi prie Kremliaus politikos ir retorikos, taip prisidėdamos prie istorijos revizionizmo; pažymi, kad Sakartvelas savo taikomų sankcijų nesuderino su didžiąja dalimi Rusijai, Baltarusijai ir Iranui taikomų sankcijų, tačiau teigė, kad bendradarbiauja su ES siekiant užkirsti kelią sankcijų apėjimui; vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl pranešimų, kuriuose nurodoma, kad Sakartvelas padeda sudaryti palankesnes sąlygas Rusijai išvengti ES sankcijų; todėl ragina Komisiją išsamiai ištirti, ar tokie įtarimai yra pagrįsti;

25. susirūpinęs atkreipia dėmesį ir į pastarojo meto partijos „Kartvelų svajonė“ vyriausybės strateginį kurso pakeitimą atsigręžiant į Kiniją ir jos didėjantį bendradarbiavimą su Iranu; atkreipia dėmesį į tai, kad partija „Kartvelų svajonė“ viešai remia Kinijos geostrategines iniciatyvas ir tvirtesnius dvišalius ekonominius santykius, įskaitant Anaklijos jūros uosto statybos projekto skyrimą Kinijos vadovaujamam konsorciumui; pabrėžia, kad toks žingsnis prieštarauja Sakartvelo pareikštam įsipareigojimui siekti euroatlantinės integracijos; pabrėžia, kad kyla grėsmė, jog Anaklijos projektas taps priemone Kinijos politiniam, finansiniam ir ekonominiam svertui regione didinti, taip dar labiau nutolinant Sakartvelą nuo jo strateginių partnerių Vakaruose; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją ir valstybes nares peržiūrėti ir prireikus

sustabdyti arba perskirti regioninių junglumo projektų finansavimą; reiškia didelį susirūpinimą dėl intensyvesnio daugialypio Sakartvelo bendradarbiavimo su Teheranu, kuris gali lemti tolesnę Sakartvelo izoliaciją;

26. įspėja, kad vykstantis Sakartvelo posūkis autoritarizmo link ir vis didesnis susiderinimas su Rusija kelia vis didesnę grėsmę Europos saugumui, ypač atsižvelgiant į Sakartvelo strateginę geografinę padėtį ir prieigą prie Juodosios jūros, kuri yra ypatingai svarbi Rusijos regioninei galios projekcijai; pabrėžia, kad valdančiosios partijos „Kartvelų svajonė“ strategija gali būti atkartota kitur ir ji gali būti hibridinio valstybės užvaldymo pavyzdys; yra susirūpinęs dėl poveikio regionui ir įspėja, kad kyla grėsmė Europos veiksmų patikimumui platesniame Pietų Kaukazo regione, ypač atsižvelgiant į būsimą ES Juodosios jūros strategiją;

27. yra labai susirūpinęs dėl partijos „Kartvelų svajonė“ kolaboravimo, suartėjimo ir ideologinės konvergencijos su Rusija ir kitais autoritariniais režimais, nepaisant to, kad Rusija po truputį okupuoja Sakartvelo teritoriją; smerkia tai, kad partija „Kartvelų svajonė“ propaguoja Rusijos dezinformaciją ir manipuliavimą, įskaitant Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą kaip propagandos priemonės naudojimą, ir dalyvauja juose, o tai nesuderinama su nesumažėjusia ir nepaprastai didele visuomenės parama šalies euroatlantinei integracijai; apgailestauja, kad stokojama bendradarbiavimo su ES kovojant su užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi;

28. pakartoja, kad griežtai smerkia Rusijos vykdomą Sakartvelo Abchazijos ir Pietų Osetijos regionų okupaciją ir besitęsiantį sienų nustatymo procesą, kuriais pažeidžiamas Sakartvelo suverenitetas ir teritorinis vientisumas; primygtinai ragina Sakartvelo vyriausybę laikytis aiškios ir nuoseklios pozicijos dėl Rusijos agresijos ir ragina ES toliau aktyviai dalyvauti sprendžiant konfliktus, stebint žmogaus teises ir remiant nukentėjusias bendruomenes;

29. rekomenduoja sustiprinti ES stebėsenos misiją Gruzijoje (EUMM) skiriant daugiau išteklių ir nustatant platesnius įgaliojimus stebėti užsienio kišimąsi ir destabilizavimo veiksmus pasienyje; primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą EUMM finansavimą ir personalą, kad būtų galima reaguoti į dabartinę politinę ir saugumo krizę;

30. pažymi, kad 2024 m., reaguojant į demokratijos padėties Sakartvele blogėjimą, buvo pagrįstai sustabdyta 30 mln. EUR siekianti Europos taikos priemonės parama ir kad 2025 m. paramos teikti neplanuojama; pabrėžia, kad šis sustabdymas turės neigiamų pasekmių Sakartvelo nacionaliniam stabilumui ir saugumui; pakartoja, kad bet kokia būsima finansinė parama gali būti patvirtinta tik su sąlyga, kad save pasiskyręs Sakartvelo režimas atsistatydins ir bus surengti sąžiningi bei nešališki rinkimai;

°

° °

31. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Sakartvelo prezidentei Salomei Zurabišvili ir save pasiskyrusioms Sakartvelo valdžios institucijoms.